

ПОЕЗІЙ

В МІШКА МАНДРІВНИКА

МАРІЯ РЕВАКОВИЧ

Maria Rewakowicz

From a Wanderer's Sack

Poems

Published by the New York Group

New York

1987

Марія Ревакович

З мішка мандрівника

Поезії

В-во Нью-Йоркської Групи

Нью-Йорк

1987

Рисунки

Анни Е. Ревакович

Drawings

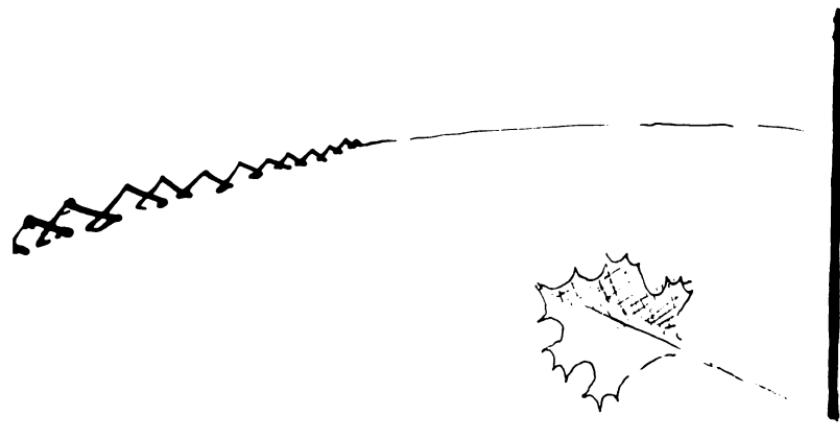
By Anna E. Rewakowicz

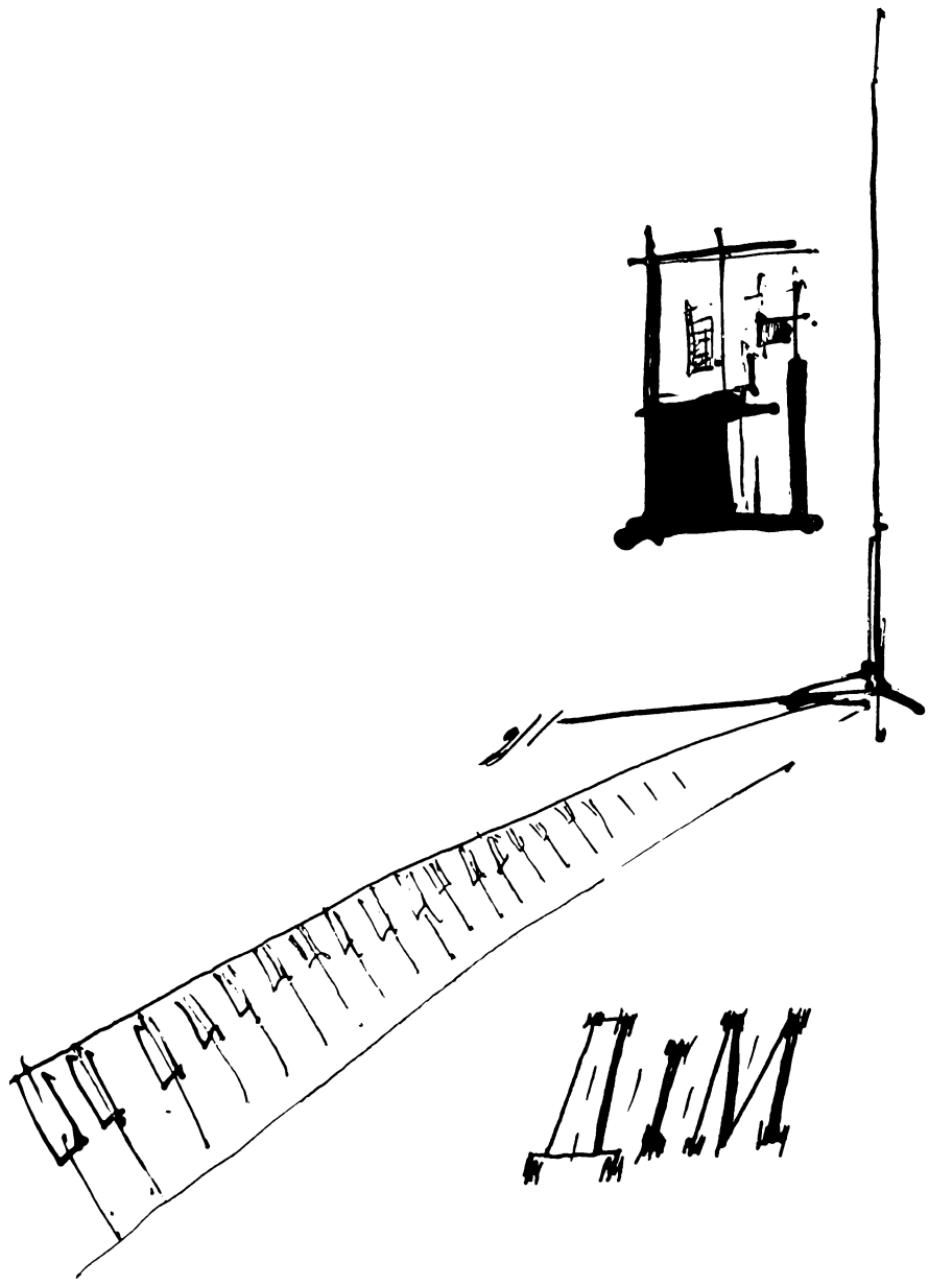
Copyright © 1987 by Maria Rewakowicz

Присвячу батькам,

братові й сестрі

1

руки
старечими зморшками
святе прибіжище
спогади сірих стежок
кольору повсякденності
віддзеркалення
задуманого материнства

клапоть пам'яті
застиг
рясна зелень гарячого літа
дитячий сміх
на долонях доріжки
и
на долонях доріжки Ma
ма
и
су
ни
ці
в багряності її любови

3

пам'ятаєш
вогнище повне звуків
у затишку вечірнього кутка

пам'ятаєш
тишу віддиху арії
Бах і ми
кругом чорного кружка

пам'ятаєш
споєння душ
подяку в молитві
за саме такий

домашній вогонь

тоді
так близько й так далеко
любов літала птахом
десь
за
обрієм
наших
почуттів

тепер
так далеко й так близько
окремий звук фортепіяна
це
твій
дотик
моого
серця

і буде
блізько далеко ближче
у межах неприсутності
присутність

нас
у
єдності
співдущі

там м м
во о на а
ле жи и тъ

не е жи и в
а

рештки батькового тіла
промчали
понести дитині назустріч
життя своєї любові

і воскресла

6

два океани самотности
з розкиненими островами любови

уява
домашнього
попелу

навколішки стала
мати
стражданням похилена
й полилася молитва сльо

за
ми

щоб
щастя
забрало
її три долі

8

кусочек порваного сну

то

ма

6

се

залатаю нитками туги

й тканина моого життя

розстелиться килимом

на цю очікувану зустріч

прощання не було
бож це тільки на мить
на одну хвилинку
руки не досягають рук
очі бачать і не бачать
уста листами говорять

і вітання не буде
бож це тільки подорож
мандрівка від вас до вас

10

земля

батьківщина

рідня

ти я вони

усім нам

дім

дім

дім

дім

д

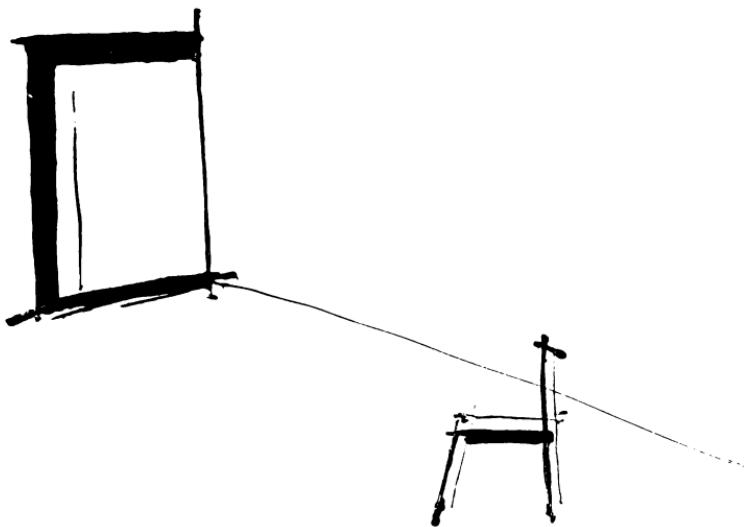
і

м

1983

20

ДОПАТОК НА БАРІСАННЯ

■

Вишивала мати
долю
хрестиками
дитині.
Залишилась
мережана думка
кольору блакиті неба
й листка осіннього.

■

Сонце спливло
на поверхню осени.
Осиротіли дерева,
простягнувши кістяки пальців
до синього неба,
ридають золотими слізами,
благають зеленого Воскресіння.

■

Сонце
полиском проміння
зав'язало очі деревам.
Листки
в піжмурки грають
з вітерцем
на островах тінявости.
Скоро
сувора мати
(бачиш її зморщене чоло?)
пошле їм
бурю як догану.
Потерплять
листяні пустуні
та чи зможуть гніватися
на мокрі прути
дощу?

тиша
зів'яла
довкола
нас

не відповість ніщо
ні листок білого паперу
ні доторк землі

■
тайна
подерготого мішка
і стертих стіл
тайна
дороги

що нас жене з місця на місце
хто сил додає?

люди — насіння
в обіймах
сп'янілого вітру

■

мандрівки
зав'язують вузли
на шнурках стежок
аж намисто досвіду
загойдається на шиї
прилипне до горла
й задушить спомином
зелених трав

■
роки
стікають досвідом
у криницю
потойбік
дороги

прохожі
несуть спрагу
на плечах
щоб утопити її
в криничній воді

■
у кожного
в руках —
якийсь багаж
у мене —
дірявий мішок
крізь дно якого
витікають
краплі віршів

■
Розбрелися
на всі сторони
покривджені гадки

може попадуть
в куток
твоєї душі

приголубиш
і згорнеться в наше
маленьке ядро

■
приятеља шукаю
не для
добрідень
допобачення

приятеља шукаю
не для того
щоб усміхатися
неважними словами

приятеља шукаю

■
і знову
весняною каплею
оросилась любов
і тільки тихе
тік-так
годинника
відмірює
весни
й нас

■
по струнах туги
біжу до тебе
в перегонах
з сумнівом
щоб весна
подарувала нам
весільного вінка

■

корабель змінив курс
а ти стоїш
безлистим деревом
на березі сліз
самотність вітру
заплелася в твоє волосся
і стрічка стомленого дня
хвилюється
хтось пройшов мимохідъ
простягнувши
клапоть
дірявого милосердя

■
закоханим не треба ворожбита
серце — пророк .
але...
скоріше передскаже
упадок Єрусалиму
ніж прихід Месії

■

це я
у світі
де романтика
з інтимністю говорить
де почуття простягають руки
в надії, що хтось їх помітить

це я
здягаю самоту
в сукні слів

■

Сестрi

є якась таємна сила в слові
що розмальовує картини
в сумці серця

є якась краса у мові
що рум'янить лиця
пензликом утіхи

є
якась
таємна сила
в слові

■

Музо,
ти красою мориш
своїх коханків
нечисленним
даруючи ласкавість
заглянути в глечик
твоїх пісень

■
перев'язала надії
смужкою
непомітного усміху
О, Леонарде!
далі твориш
Мони Лізи
й ті самі —
застиглі усмішки,
що стирчать
з дешевих рамок

■

Пучки пальців
сіли на усмішку
фортепіянові.
З чорного горба
кривими ритмами
котився звук.
Тиша
сплеснула
на закінчення.

З циклю «В межах часу залякані вигадки»

1

була шоста година
розіграні частинки
літнього вечора
доторкали нагрітого лоба
закривали очі
й кожна частинка ззовні
перекидалася поглядом
з кожною частинкою тіла

тридцять п'ять хвилин пізніше
сонячна голка
проколола
праве око
з темноти якого
розбризкалися золоті трикутники
що зависли на тремтячих деревах

3

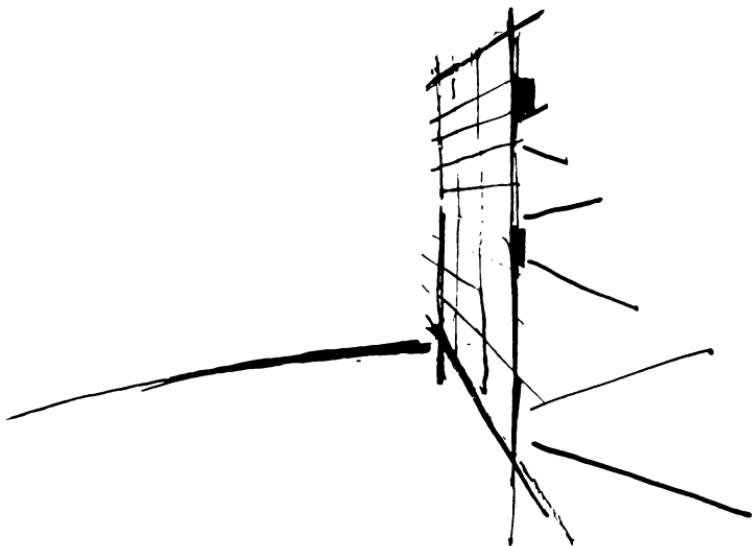
в годині поза нашим часом
зоряний ніж
роздіяв небо
відчинилися ворота світла
й усі частинки з'єдналися
з первинним вогнем

була восьма година
атомні ігри повітря
застигли
пожадливий володар
непрозорою покришкою
загорнув сонячні ласощі
спросоння піднеслисъ
усі частинки тіла
побачили темну сірість
довкола
і злякалися
що сон
за дійсність мали

1982-84

Emissor

■

Братові

я диригент
оркестри
повітряних музикантів
будуємо
мости із звука
прокладаємо тунелі
там
де слово застигає

концерт

канделябри
прижмурили
очі

колони
стояли
кам'яно

звуки
капали
зі стелі
зі стін
з вітражів

на вівтарі
паличка
горіла

мочили волосся
прилипали до тіла
натискали на горло

колони
стояли
кам'яно

видушували назовні
квіти

птахів
метеликів

на вівтарі
паличка
горіла

космічна авантюра

сонце
присіло в кутку
засвітило
золоту свічку
кругом ней —
міста тіней

комета
непокірна ящірка
розсипала хвіст
сріблистим порохом

місяць
засоромлено
ховає плямисте лице

зорі
залицяються морганням
до неприсутнього коханця
ридають
невгласаючим жаром

■
сірники домів
запалили горизонт
і погасли
а місяць зареготовав
прикурив цигарку
пустив жмутик
синьосивого диму
збаламутив небо
розлив чорнило
та ліг спати

■
на небі
генеральне прання
Зевсові служниці
перуть хмари
закотивши рукави
музика
сміхи
вечорниці

нерозважні

білий порошок
(і не тільки зрештою)
сиплеться згори
в
людській юдолі
побіліло зверху
новий міт?
ні
той самий
небо
завжди чисте
земля
пахне
зім'ятими
простиralами

■

деруся вгору
до щастя
по трухлявих сходах
дошки піді мною
пригравають авангардної
а в мене страх
що найменший фальш
проріже діру вниз
і западуся
ще доки встигну
добитись до дверей

а що...
як двері
відкриє
служниця біда
і сповістить напідпитку
що щастя пішло обідати
і
невідомо
коли повернеться

диптих

1

пальма
вмирає мені
наче я
висмоктую з неї
її соки
тільки чому
мої руки
не стають зеленими?

2

черв'яки
в підніжжі її постаті
немов мої
злоякісні клітини
вкінці не знаю —
рятувати пальму
чи себе

два «чи»

1

порозкидано мене
по всіх сторонах світу
тепер
збираю себе
як гриби
в лісі
не знаючи
чи вони правдиві
чи отруйні

2

самотність
завзялася
збудувати мені хату
не знаю що краще
чи бути без притулку
чи мати дім
без дверей і вікон

■

безсонні ночі
мають те до себе
що
як не відпочину
то прийде до мене
вірш
сяде на коліна
ї попросить
заспівати колискової

■
вирощую сонця
крадькома
в городі твоєї ласки
аж проллються соками барв

золотом твоїх думок
багряністю твоїх уст
біллю твоїх рук

коли глянеш на цей урожай
побачиш і городника

■

Завтра
відмовилося
вислухати нас.
Сьогодні
розклало шахівницю
днів і ночей
і дає нам мата.
Задихано
йдемо
в учора.

так хотілося б
зняти з душ плащі
повісити тіла десь...
у глибокій шафі без дзеркал
а залишити
тільки очі
встромлені в майбутнє
і погляд
вселений в любов

1985

ЗМІСТ

Дім

руки	11
клапоть пам'яті	12
пам'ятаєш	13
тоді	14
там м м	15
два океани самотності	16
навколішки стала	17
кусочок порваного сну	18
прощання не було	19
земля	20

Додаток на бажання

вишивала мати	23
сонце спливло	24
сонце	25
тиша	26
тайна	27
мандрівки	28
роки	29
у кожного	30
роздрілися	31
приятеля шукаю	32
і знову	33
по струнах туги	34
корабель змінив курс	35
закоханим не треба ворожбита	36
це я	37
є якась таємна сила в слові	38
музо	39
перев'язала надії	40
пучки пальців	41
з циклю «в межах часу залякані вигадки»	42

Епілог

я — диригент	49
концерт	50
космічна авантюра	51
сірники домів	52
на небі	53
деруся в гору	54
диптих	55
два «чи»	56
безсонні ночі	57
вирощую сонця	58
завтра	59
зміст	61

